

Fot. materiały prasowe Karim Rashid „Bobbles Bottle”

Tekst | Katarzyna Andrzejczyk-Briks

PROSTE RZECZY

DESIGN TO RÓWNIEŻ ZWYKŁE, BYWA ŻE NIEGRZESZĄCE URODĄ PRZEDMIOTY, KTÓRE SĄ NIEZBĘDNE DO PRZEŻYCIA. CZY POWRÓT DO PROSTYCH ROZWIĄZAŃ OKAŻE SIĘ ANTIDOTUM NA PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ CYWILIZACJI?

Przez długie tygodnie media donosiły o powodzi, która pustoszyła Polskę i katastrofie ekologicznej w Zatoce Meksykańskiej. W obu przypadkach woda objawiła swoją dwoistą naturę – niszczycielskiego żywiołu i drogiego skarbu, który musimy chronić. Dopiero brak dostępu do czystej, zdrowej wody

uświadamia nam kruchość naszego istnienia. Bez wody nie ma życia i jest to prosta, banalna prawda, z którą nie da się dyskutować. Nasza zależność od wody pokazuje nierozzerwalność związku człowieka z naturą.

Tymczasem miliony ludzi na świecie nie mają dostępu do zdrowej wody. Dla nich

powstały takie urządzenia jak LifeStraw® (projekt: Torben Vestergaard Frandsen) – osobiste, przenośne narzędzie do oczyszczania wody powierzchniowej czy PlayPump (projekt: Trevor Field) – pompa, która jest jednocześnie karuzelą. Kręcące się na niej afrykańskie dzieci dostarczają wodę dla swoich wiosek. Innym urządze-

niem do transportu wody jest Q Drum (projekt: Hans i Pieter Hendrikse). To okrągły, plastikowy pojemnik na 75 l wody, który można łatwo toczyć, unikając podnoszenia i niesienia ciężaru na długich dystansach.

Niektóre z tych projektów były prezentowane na wystawie „Design for the other 90%”, której ponowna odsłona ma miejsce w National Geographic Museum w Waszyngtonie. Ekspozycja pokazuje inną stronę designu, uświadamiając, że dotychczasowe wysiłki projektantów skupiały się na 10 proc. bogatej ludności świata. Problemy pozostałych, wykluczonych przez biedę, czekają na rozwiązanie w postaci innowacyjnych, niedrogich pomysłów. Proste, niegrzeszące urodą przedmioty są niezbędne do przeżycia. A design tęskniący za humanistyczną misją może się stać dynamiczną siłą zmieniającą świat.

nam po prostu niezbędne. W świecie designu następuje ewolucja myślenia i zwrot ku projektowaniu zrównoważonemu. Czwarta edycja poświęconego współczesnemu designowi triennale w nowojorskim Cooper-Hewitt National Design Museum przebiega pod hasłem „Why Design Now?” i prezentuje dokonania projektantów z 44 krajów, którzy w różnorodnych dziedzinach: architektury, wzornictwa, mody czy grafiki użytkowej podejmują ważne problemy współczesnej cywilizacji.

Jednym z takich problemów jest woda. Idea jej wykorzystania pojawia się w pomysłach H2otelu w Amsterdamie (projekt: Thomas Rau). Woda jest tu głównym źródłem energii – używana do ogrzewania, chłodzenia, wytwarzania energii elektrycznej. Obniża to koszty eksploatacji i zmniejsza emisję CO₂. Być

fal oceanu do pozyskania energii odnawialnej. Biomimikra otwiera szereg nowych dróg w znajdowaniu rozwiązań, które... już zostały wymyślone przez naturę.

BUTELKOWE REWOLUCJE

Rosnąca świadomość ekologiczna stopniowo zmienia także nasz sposób myślenia. Jeszcze do niedawna szczytem snobizmu były limitowane serie butelek z wodą mineralną, projektowane przez gwiazdy mody i designu. Kosztowny transport oraz przerażająca liczba plastikowych opakowań skłaniają do poszukiwania alternatywnych rozwiązań. Projektanci prześcigają się w pomysłach na wykorzystanie plastikowych butelek: robią z nich wieszaki na ubrania, konewki czy meble, ale problem można przecież rozwiązać u źródła, zmieniając ludzkie zachowania. Pojawił się nowy

Fot. materiały prasowe Design for the other 90%

NAŚLADUJĄC NATURĘ

Kryzys ekonomiczny, katastrofy naturalne i pytania dotyczące zjawiska ocieplania się klimatu wywołują refleksję nad stanem naszej planety. Niezależnie od tego, czy wierzymy w istnienie efektu cieplarnianego, czy nie, mądre korzystanie ze środowiska naturalnego jest

może energooszczędne budynki staną się naszą codziennością.

Projekt BioWAVE pokazuje inne ważne źródło inspiracji dla designu – naśladowanie natury (biomimikra). Podwodne urządzenie BioWAVE (Bio Power System) odtwarza ruch roślin rosnących na dnie morza. Falując, wykorzystuje energię

trend – wzrasta liczba zwolenników picia odpowiednio uzdatnionej wody z kranu. Dla nich Karim Rashid zaprojektował butelkę Bobbles z filtrem węglowym, który polepsza smak wody. Butelka jest bezpieczna ekologicznie, stosunkowo tania i trwała. Czas pokaże, czy moda na kranówkę się przyjmie.